

Määräyksen nimi	Maahuolinta lentoasemilla (GEN M1-3)
Määräyksen asianumero	TRAFICOM/291676/03.04.00.00/2023
Määräyksen tausta ja tavoitteet	Euroopan unionin lentoturvallisuusvirasto EASA on valmistelemassa maahuolintapalvelujen tarjoamisesta yksityiskohtaista sääntelyä, jonka odotetaan tulevan voimaan vuosina 2027-2028. Tämä sääntely tulee korvaamaan kansallisen määräyksen GEN M1-3 niiden lentopaikkojen osalta, jotka kuuluvat EASA-asetuksen (EU) 2018/1139 soveltamisalaan. Siihen valmistautumiseksi määräystä on jo ennakoivasti tarkoitus muuttaa siten, että siirtymä EU-sääntelyn alaisuuteen olisi lentoasemille ja lentoyhtiöille sujuva. EASA-asetuksen 37 artiklan mukaisesti organisaatioiden, jotka vastaavat maahuolintapalvelun tarjoamisesta EU-sääntelyn soveltamisalaan kuuluvilla lentopaikoilla, on annettava ilmoitus siitä, että niillä on valmiudet täyttää tarjottuihin palveluihin liittyvät velvollisuudet ja käytössään tähän tarvittavat keinot. Suomessa tällaisia ilmoituksia ei vielä ole käytännössä vaadittu. Toiminnan ilmoituksenvaraisuus olisi kuitenkin tärkeää siksi, että se mahdollistaa ilmailulain 146-148 §:n mukaisten hallinnollisten seuraamusten määräämisen tarvittaessa. Määräysmuutoksessa voitaisiin määritellä maahuolintapalvelun tarjoajien ilmoituksia koskevat menettelyt ja vaatimukset. Lisäksi lentoasemilla toimivilla merkinantajilla on ilmailulain mukaan oltava Liikenne- ja viestintäviraston myöntämä hyväksyntä. Ilmailulain 47 §:n mukaan merkinantajan hyväksyntä on yksi niistä luvista, joiden myöntämisen edellytyksenä on, että asianomainen iältään, terveydeltään, tiedoiltaan, taidoiltaan, koulutukseltaan ja kokemukseltaan täyttää luvan lajiin perustuvat kelpoisuusvaatimukset. Tähän mennessä merkinantajien kelpoisuusvaatimuksia ei ole lainsäädännössä tai viranomaismääräyksissä määritetty, vaikka ilmailulain 47 § sisältää Liikenne- ja viestintävirastolle annetun määräyksen antovaltuuden myös tätä tarkoitusta varten. Näin ollen määräyksessä GEN M1-3 tullaan määrittelemään merkinantajan hyväksynnän saamisen edellytykset, jotka voisivat perustua esimerkiksi henkilön saamaan koulutukseen.
Säädösperusta (laki), EU-/kv-oikeudellinen säädöstausta	Ilmailulaki (864/2014) 47 ja 90 § Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1139, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2018, yhteisistä siviili-ilmailua koskevista säännöistä ja Euroopan unionin lentoturvallisuusviraston perustamisesta (EASA-asetus)
Hallitusohjelman ja Traficomin strategisten päämäärien huomioiminen	Liikenneturvallisuuden parantaminen; toimivat ja turvalliset yhteydet.

Määräyksen vaikutukset	Kansallisen määräyksen mukauttaminen tulevaan EU-sääntelyyn helpottaa lentoasemien siirtymistä uuden sääntelyn mukaiseen toimintaan. Merkinantajan kelpoisuusvaatimusten määrittely lisää oikeusvarmuutta tehtävään pyrkiville sekä selkeyttää sääntelyä.
Jälkiarviointi (arviointisuunnitelma / ei tehdä)	Määräyksen toimivuutta seurataan tavanomaisen soveltamis- ja valvontatyön yhteydessä. Määräys on voimassa väliaikaisesti, kunnes maahuolintaa koskevaa EU-tason sääntelyä aletaan soveltaa.
Määräyksen alustava aikataulu	Uudistettu määräys voimaan syksyllä 2023 tai viimeistään keväällä 2024.
Määräyksen notifiointi (kyllä/ei), notifioinnin aikataulu	Ei
Määräyksen suhde muihin hankkeisiin	-
Sidosryhmien kuuleminen	Tavanomainen 4-6 viikon pituinen lausuntokierros, jonka aikana sidosryhmät voivat esittää kommentteja ehdotetuista muutoksista.
Määräyksestä viestiminen/julkaisu	Määräyshankepääätöksestä, lausuntokierroksesta ja määräyksen valmistumisesta tiedotetaan sähköpostitse ilmailun sääntelyn jakelulistalle ilmoittautuneille sekä Traficomin verkkosivuilla. Lisäksi viestitään kohdennetusti maahuolintayhtiöille ja lentoasemien pitäjille. Valmis määräys julkaistaan Finlex-säädöstietopankissa ja Traficomin verkkosivuilla ilmailumääräyskokoelmassa.
Lisätietojen antajat/valmistelijat	erityisasiantuntija Pasi Piirainen, pasi.piiirainen(at)traficom.fi, p. 029 534 5283 lakimies Leila Iikkanen, leila.iikkanen(at)traficom.fi, p. 029 534 6039
Päiväys	6.6.2023
Määräyshankepääätöksen hyväksyminen	Jari Pöntinen johtaja
	Jukka Hannola päällikkö, ilmailun infra